

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛЬВІВСЬКА ЕКОНОМІЧНА ФУНДАЦІЯ»

ОБЩЕСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
«ЛЬВОВСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ФУНДАЦИЯ»

**ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ
ТА УПРАВЛІННЯ: ПРОБЛЕМИ
ТА СУЧАСНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ**

Матеріали
підсумкової міжнародної науково-практичної конференції
(Львів, 25-26 грудня 2015 року)

ЧАСТИНА II

**ЭКОНОМИКА, ФИНАНСЫ
И УПРАВЛЕНИЕ: ПРОБЛЕМЫ
И СОВРЕМЕННЫЕ ПУТИ РАЗВИТИЯ**

Материалы
итоговой международной научно-практической конференции
(Львов, 25-26 декабря 2015 года)

ЧАСТЬ II

Львів
2015

Пенкова Т.О. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СТРАТЕГИИ ДИФФЕРЕНЦИАЦИИ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ СФЕРЫ ТУРИЗМА	40
Перездріснко І.В., Ледян Т.А. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ	42
Погосян С.К. УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ВТРАТИ ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ	45
Прокопишин О.С. ЕКОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ	48
Романов А.Д. РОЛЬ ЗГУРТОВАНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В ОЦІНКІ СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	49
Сиваченко О.В. ПРОБЛЕМА ЮЗАБІЛІТІ ВЕБ-САЙТУ ЯК ЯКІСНОГО ПОКАЗНИКА КАНАЛУ МАРКЕТИНГОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА	52
Сидорчук І.П. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОБУДОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	54
Трайкун Ю.М. ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ НА ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	57
Тронь С.П. АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ УПРАВЛІННЯ ТОРГОВЕЛЬНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	59
Поліщук І.В., Турець Ю.М. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	61
Тюріна М.М. СУТНІСТЬ ТА ЕЛЕМЕНТИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	63
Пермінова С.О., Фісенко Е.С. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ГАРАНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	66
Цокур В.Ю. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ ПІДПРИЄМСТВА	68
Камінська Н.І., Черчук А.А. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ У РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	71
Чубук Л.П. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ СКЛАДСЬКОЮ НЕРУХОМІСТЮ В ІНВЕСТИЦІЙНОМУ АСПЕКТІ	74

Яворский А.А.
УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЕМ В УСЛОВИЯХ ФИНАНСОВОГО КРИЗИСА .....

СЕКЦІЯ 4. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Галасюк С.С., Царенко К.В. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕС-ГОТЕЛІВ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ	78
Гоблик В.В., Щербан Т.Д., Щербан Г.В. НАПРЯМИ ЗБАЛАНСУВАННЯ ВНУТРІШНІХ І ЗОВНІШНІХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІЦІ РЕГІОНУ	81
Левчук К.В. РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ЯК ВАЖЛИВА КОНКУРЕНТНА ПЕРЕВАГА РЕГІОНУ	84
Ляшенко В.В. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	87
Снігова О.Ю. СВІТОВІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТАРОПРОМИСЛОВИХ РЕГІОНІВ	89
Устинов Р.Г. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ	92
Чувікіна Н.В. ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ АГЛОМЕРАЦІЙ	94
Шахова О.В. УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ В СИСТЕМІ НАДАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ	97

СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Бокач Р.Є., Ребенок В.В. ОСВІТА ЯК ФУНДАМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	100
Дмитренко П.В. ЕКОНОМІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ	102
Довга І.А. ФІНАНСУВАННЯ ОЧИЩЕННЯ ЗВОРІТНИХ ВОД ВОЛИНИ	105
Лисенко Т.І., Нагорний А.В. СВІТОВІ ТРЕНДИ ІНВЕСТИВАННЯ У ВІДНОВЛЮВАЛЬНУ ЕНЕРГЕТИКУ	106
Корешок П.І. РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	109
Лішко І.І., Єременко О.М. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА УТИЛІЗАЦІЇ ВІДХОДІВ	110

В Україні основні готелі, які спеціалізуються на обслуговування бізнес-туристів, розташовані в Києві, Одесі та Львові. На підставі вивчення відомостей, представлених на сайті Booking.com [5], нами виявлено, що в Одеській області щонайменше 39 готелів надають послуги діловим туристам. Основним критерієм, за яким проводився відбір засобів розміщення, було наявність як мінімум одного конференц-залу або кімнати для проведення нарад.

Згідно проведеного аналізу, більшість бізнес-готелів розташована у центрі Одеси (15), в районі Аркадії (11), парку ім. Т. Г. Шевченка (6), на Великому Фонтані (4) та в курортному передмісті Совіньоні (3).

В Одеському регіоні для проведення ділових заходів є 104 зали загальною ємкістю 10066 місць. Лідером за кількістю залів вважається бізнес-готель «Мирний Курорт» – 9 приміщень для організації конференцій, нарад, тренінгів на 850 посадкових місць. Однак абсолютним лідером за ємкістю залів визнано «ОК Одеса» на Гагарінському плато, який має 8 приміщень на 2325 місць, включаючи однойменний концерт-хол. Проте рейтингові оцінки обох бізнес-готелів на Booking.com дорівнюють лише 7,7 бали, незважаючи на повноцінне обладнання залів. Щодо додаткових сервісів, то в «ОК Одеса» немає пропозицій спортивно-оздоровчих послуг, а в готелі «Мирний Курорт» відсутні послуги сауни (лазні) та користування басейном.

Рейтинг на Booking.com, вищий за 9 балів, мають такі бізнес-готелі, як «Лондон», «Фраполлі», «Панорама Делюкс», «Відрода», «Палас-Дель-Мар», «Олександрівський», які пропонують клієнтам повний спектр послуг конференц-сервісу та додаткових видів обслуговування – спортивно-оздоровчі та розважальні послуги.

Для організації ділових заходів практично усі бізнес-готелі оснащені мультимедійними проекторами (39 готелів), звукопідсилювальним обладнанням (36 готелів), можливістю проведенні відео-конференцій (33 готелі). Щодо організації виставок, ярмарків, презентацій товарів, то більшість бізнес-готелів Одеси (25 із 39) не мають можливості їх проводити, що спричинено відсутністю необхідних для цього виставкових площ.

В цілому, середній рейтинг бізнес-готелів Одеси по Booking.com складає приблизно 8,2 бали із 10 можливих. Загальна ємкість цих засобів розміщення – 5634 (або 145 місць у розрахунку на один заклад). Кількість місць у банкетних залах – 4570 (або 117 місць у середньому на один заклад ресторанного господарства). Представлені дані свідчать про наявність певної матеріально-технічної бази для проведення бізнес-заходів, яка може бути розширена за умови активізації ділового туризму в Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бойко М. Г. Організація готельного господарства : підручник / М. Г. Бойко, Л. М. Гопкало. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 494 с.
2. ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення. – Введ. 01.10.2006 р. – К. : Держспоживстандарт України, 2006. – 28 с.
3. Круль Г. Я. Основи готельної справи : навчальний посібник / Г. Я. Круль. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 368 с.
4. Отели для бизнеса или что нужно деловым путешественникам? [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://magaz.su/otel-dlya-biznesa-cto-nuzhno-delovym-puteshestvennikam>.
5. Booking.com [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.booking.com>.

Гоблик В.Л.

*доктор економічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет*

Щербан Т.Д.

*доктор психологічних наук, професор,
Мукачівський державний університет*

Щербан Г.В.

*старший викладач
Мукачівського державного університету
м. Мукачево, Закарпатська область, Україна*

НАПРЯМИ ЗБАЛАНСУВАННЯ ВНУТРІШНІХ І ЗОВНІШНІХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІЦІ РЕГІОНУ

Протягом усього періоду незалежності України вітчизняна економіка відчуває потребу в залученні інвестиційних ресурсів, причому особливі надії покладаються на іноземних інвесторів. Упродовж останнього часу такі сподівання підсилюються через низку взаємопов'язаних причин. По-перше, з 1 січня 2016 року, глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі (так звана ГВЗВТ) буде впроваджена в межах Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, у зв'язку із чим європейські підприємці отримують додаткові стимули для входження на український ринок. По-друге, проведення в Україні масштабних міжнародних заходів має сприяти поліпшенню інвестиційного клімату в нашій державі. По-третє, громадянська активність, яка останнім часом все більше посилюється, спроможна вселити в органи місцевого самоврядування новий струмінь пожвавлення, в тому числі і щодо активізації пошуку як внутрішніх, так і зовнішніх ресурсів для місцевого економічного розвитку.

Водночас, проблема внутрішніх (тобто вітчизняних) інвестицій значно рідше знаходить відображення на шпальтах газет, сторінках наукових праць чи в кулуарних розмовах. Подекуди навіть складається враження, що цей ресурс економічного розвитку регіонів просто ігнорують. Більше того, у сфері державних фінансів спостерігається тенденція до збільшення бюджетних видатків на соціальні виплати за рахунок зменшення фінансування капітальних вкладень. Таким чином нівелюється державне інвестування як фактор економічного розвитку та стимулювання приватних вітчизняних інвестицій.

Сьогодні на регіональному рівні спостерігається формування своєрідного «двобічного дисбалансу» між внутрішніми і зовнішніми інвестиціями. Дисбаланс полягає у тому, що, з одного боку, внутрішні інвестиції відзначаються більшими обсягами надходжень в українську економіку та значним потенціалом до подальшого розширення, а з іншого – увага центральної та регіональної влади скерована на іноземні інвестиції, які, однак, не завжди піддаються впливу та контролю з боку органів місцевого самоврядування.

Крім того, галузева структура внутрішнього та зовнішнього інвестування має певні відмінності. Так, іноземні інвестори, вкладають кошти насамперед у машинобудівну та електротехнічну промисловість, харчопереробку та фінансовий сектор, меншою мірою – у легку промисловість, транспорт і зв'язок та деревообробну галузь. Натомість внутрішні інвестиції, особливо в Західній Україні, спрямовуються передусім у розвиток існуючого промислового

виробництва, яке, у більшості випадків, за технологічним рівнем і рівнем конкурентоспроможності відстає від іноземного. Вітчизняний капітал також вкладається у будівельну індустрію, торгівлю, транспорт і зв'язок, а також фінансування трубопроводів, комунікацій і ліній електропередач.

Все це свідчить про відмінності в мотивації внутрішніх і зовнішніх інвесторів, які є типовими для більшості українських регіонів. Зовнішні інвестори орієнтуються на мінімізацію своїх витрат та максимізацію прибутків, а ринками збуту їхньої продукції є передусім європейські держави. Натомість, вітчизняні інвестори працюють у галузях, які з погляду міжнародної конкуренції мають значно нижчу ефективність.

З метою покращення структури внутрішніх інвестицій, орієнтації їх на високотехнологічне виробництво, на місцевому рівні належну увагу слід приділяти роботі з діючими та потенційними внутрішніми інвесторами. А вже останні, попри кращу можливість налагодження ділових комунікацій (хоча б з огляду на спільну територію проживання та мову спілкування), відзначаються ще й низкою інших «плюсів»: розумінням реалій вітчизняного бізнесу, економічного законодавства, довготерміною перспективою своєї діяльності і навіть регіональним патріотизмом. Першочергова увага у цьому контексті має бути приділена тим додатковим джерелам внутрішніх інвестицій, які на сьогодні ще є малопомітними, або діють далеко не на повну потужність.

На перше місце у цьому переліку слід поставити джерела внутрішнього інвестування, пов'язані з максимальним розкриттям економічного потенціалу регіону (малий і середній бізнес, інвестиції з державного та місцевих бюджетів). А вже задеклароване владою зменшення фіскального тиску на підприємців автоматично означатиме зростання їхнього інтересу до реалізації інвестиційних проєктів. При цьому, через об'єктивно невисоку, поки що, конкурентоспроможність на зовнішніх ринках, такі інвестори кошти вкладатимуть, насамперед, у межах тих ринків, які їм добре знайомі: у своєму чи сусідньому регіоні. У результаті розвитку місцевого підприємництва збільшаться доходи відповідних бюджетів, що у свою чергу розширить можливості місцевої влади як інвестора.

Проте найбільше поле для діяльності в напрямі мобілізації внутрішніх інвестицій лежить у «невидимій» на сьогодні зоні. Насамперед, йдеться про залучення в інвестиційну сферу заробітків українських трудових мігрантів, легалізацію коштів, що працюють в «сірому» і «тіньовому» секторах економіки, а також розширення можливостей до включення в економічну діяльність капіталу, акумульованого домашніми господарствами. Причому їхня здатність формувати інвестиційний ресурс безпосередньо залежить від здатності місцевої влади створити адекватну інфраструктуру та провести відповідну просвітницьку (чи навіть пропагандистську) роботу.

Слід відзначити, що інтенсивність згаданих джерел внутрішніх інвестицій є різною у різних регіонах та на субрегіональному рівні, особливо залежно від географічного розташування відповідних адміністративно-територіальних одиниць. Так, при наявності на території регіону великих індустріальних підприємств, найбільш перспективною виглядає робота з розвитку інфраструктури бізнесу, створення умов для активізації підприємців у сфері послуг, зокрема побутового обслуговування населення тощо.

У регіонах з високою часткою підсобних та індивідуальних господарств, наприклад, передгірних і гірських районах Карпат, а також курортно-рекреаційних зонах Передкарпаття, більшу увагу доцільно надавати залученню фінансового

ресурсу домашніх господарств, який часто «розпорощується» на споживчі потреби або використовується недостатньо ефективно.

Кошти трудових мігрантів є особливим випадком інвестиційного ресурсу домогосподарств, характерним для Західної України, значна частина яких перебуває на заробітках за кордоном. Сьогодні феномен трудової міграції, який завдає економіці відповідних територій певної шкоди за рахунок «вимивання» найактивніших працівників і поглиблення демографічних проблем, жодним чином не компенсується, принаймні, через ефективне використання коштів заробітчан. Водночас, за неофіційними даними фінансові ресурси, що акумулюються шляхом трудової міграції, у декілька разів перевищують обсяги зовнішніх інвестицій. Проте більшість цих коштів, які потрапляють в Україну через банківську систему або просто передаються «з рук в руки», з точки зору

на нашу думку, з метою активізації залучення коштів мігрантів в економіку України, на державному рівні необхідно:

- забезпечити механізм легалізації заробітної плати працюючих за кордоном та запровадити непрямі методи оподаткування (як приклад, єдиний податок), що має на меті впорядкування пенсійного захисту. Якщо особа працює на території країни, громадянином якої вона не є, в угоді має бути чітко визначено законодавством якої визначаються пенсійний вік, умови виходу на пенсію, розміри виплат, стаж роботи та орган, який здійснює ці виплати. Якщо особа працює на території країни, громадянином якої вона не є, і має досвід роботи на території країни-учасниці угоди, то в угоді має бути передбачено механізми перерахунку стажу роботи, виконаної за кордоном, та розміри пенсійних виплат за цей період. В угоді мають бути прописані механізми здійснення пенсійних нарахувань та відшкодувань між пенсійними фондами;

- у межах двосторонніх угод необхідно забезпечити так званий територіальний принцип пенсійного забезпечення мігрантів та членів їхніх сімей, цю реалізовується за законодавством і коштом тієї країни, на території якої вони ніколи проживають [1].

При встановленні права на пенсію, у тому числі на пільгових умовах і за вислугу років, враховується трудовий стаж, набутий на території будь-якої держави-учасниці угоди. Пенсії обчислюються із заробітку (доходу) за періоди роботи, що зараховуються у трудовий стаж.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Регулювання трудовіміграційних процесів в транскордонному регіоні: монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. Пітюлича М. І. // [М. І. Пітюлич, В. В. Гоблик, Т. Д. Щербан та ін.] – Мухачево: вид-во МДУ, 2015 р. – 150 с.